

Te bespreken met RIVM

- Ontwikkeling in discussies RIVM-I&W tav Brandbrief en presentatie Koppelting
- Rol van RIVM in het gesprek met I&W
- Hoofdlijnen van punten te communiceren naar I&W (zie hieronder)
- Onze boodschap naar I&W (zie onze brainstormpunten hieronder)
- Deelnemers voor het gesprek met I&W: Walter, Teus, Frans, 1 persoon CS-NL, + suggesties door RIVM?
- Methodiek van gesprek met I&W (Hester)
- Locatie van bijeenkomst(en)
- Welke informatie ging en gaat van te voren naar I&W?

Agenda als te communiceren naar I&W

- Onderlinge kennismaking en achtergrond – wie zijn wij? – wie zijn onze gesprekspartners?
 - Agenda punten I&W betreffende SLA Brandbrief
 - Inhoud en denkwerk SLA Brandbrief 5 nov 2025
 - Probleemanalyse burgerinitiatieven
 - Oplossingen korte termijn
 - Strategische keuzes lange termijn en consequenties
 - Vervolg stappen
-

Stand van zaken – brainstormpunten:

- **Wie zijn wij:** alle drie hebben succesvol burger-meetgroepen geïnitieerd en geleid in stedelijk en agrarisch gebied.
- **Rol RIVM**
- Wie zijn **gesprekspartners** en hun rollen in I&W
- **Burgerparticipatie in SLA** op dit ogenblik weinig effectief
 - *Belangrijkste positieve punten:*
 - bewustwording
 - initiatieven bij enkele gemeentes en provincies voor subsidie van projecten
 - technische vooruitgang, zowel in meettechniek, meetmethodiek als in analyse van metingen
 - paar commerciële spin-offs
 - netwerk opgebouwd voor RIVM voor testen van nieuwe (fijnstof) meettechnologie
 - gegevens verzameld voor RIVM voor verbeteren PM luchtkwaliteitsmodellen
 - RIVM toont resultaten op Samen-Meten platform.
 - *Belangrijkste negatieve punten*
 - Afnemende motivatie bij meetgroepen; continuïteit van meetgroepen is in gevaar (wordt dit ook door RIVM en I&W geconstateerd?)
 - Doelstelling van burgermetingen is vaak het constateren van luchtkwaliteitsproblemen op lokaal niveau – met de resultaten van burgermetingen wordt naar onze indruk weinig gedaan.
 - Boodschap komt niet over

- niet duidelijk wat de overheid wil bereiken met burgermetingen
 - doelstellingen van burgermetingen bij lokale overheid vaak niet duidelijk. Dit is des te meer het geval als gemeentes burgermetingen stimuleren door meetapparatuur uit te delen.
 - burgermetingen hebben geen zichtbare gevolgen (bijv. oplossen van zichtbare problemen)
 - conclusie: burgermetingen en problemen bij overheden zijn niet op elkaar afgestemd. Ieder gaat zijns weg.
- *Technische vooruitgang* in meetmethoden verandert de manier van burgerwetenschap bedrijven (meetapparatuur is nu geen zelfbouw, maar mer en meer commercieel; analyse methodes zijn verder ontwikkeld) en vereist andere aard van burgerwetenschap beoefening
 - oorspronkelijke ontwikkeling: bottom-up en techniek gedreven; onnauwkeurige techniek
 - tegenwoordig: apparatuur steeds beter, door inzet van statistiek zijn metingen betrouwbaarder en neemt kwaliteit van analyse enorm toe.
- *Onvoldoende interactie* tussen burgerwetenschapsgroepen inzake technische ontwikkelingen
 - fragmentatie; duplicatie van werk (ontwikkelingen van analyse en communicatie software, technische informatie)
 - er is geen structuur waarbij burgerwetenschappers in kleine groepen kennis en ervaring delen.
 - Organisatorisch: geen technische workshops, weinig user communities of samenwerkingsverbanden
 - Indien losse technische innovaties worden gedeeld blijft de vraag hangen: wie gaat de software onderhouden; hoe regel je de distributie van hardware en onderhoud?
 - RIVM doet goede (top-down) pogingen in faciliteren van technische communicatie
 - Website met informatie
 - Website is vrij passief. Nauwelijks nieuws over wat gebeurt waar.
- **Wat kan I&W** op korte termijn doen om de tegenwoordige situatie te verbeteren?
 - Vanaf 2023 was er al een kentering te zien
 - Wie heeft waar er nog belang bij?
- **Wat kan RIVM** op korte termijn doen om de tegenwoordige situatie te verbeteren?
- De SLA loopt in 2030 af. Wat is **de lange termijn visie** van I&W
 - ten opzichte van de luchtkwaliteitsproblematiek?
 - ten opzichte van het gebruik van burgerwetenschappers bij metingen en analyses?
- **Wat wil I&W (nog) bereiken** met burgerparticipatie?
- **Heeft I&W de mogelijkheid** om best-practices in luchtbeleid opgebouwd door een bepaalde gemeente/omgevingsdienst door te geven naar andere gemeentes/omgevingsdiensten?

- **Strategische keuzes** nodig (bijvoorbeeld)

- *Gestructureerd*

- Voorbeeld 1: verbetering van verontreinigingsmodellen door gebruik van burgermetingen
 - gebruik maken van tegenwoordig beschikbare technieken (PM2,5, NO2)
 - geeft globale informatie over luchtkwaliteit
 - geeft mogelijkheid van luchtkwaliteitsverwachting op lokaal nivo
 - vereist: coördinatie van keuze van meetlocatie door centrale instantie, kwaliteitscontrole, ..
 - geen informatie over lokale knelpunten in luchtkwaliteit (druk kruispunt, een specifieke kippenboerderij)
 - alleen indirect invloed op gemeentepolitiek e.d.
 - top-down sturing
 - Voorbeeld 2: uitstellen van nieuwe technieken (bijvoorbeeld metingen voor houtstook en emissies uit ‘schoorstenen’)
 - het is een top-down sturing

- *Hobbelweg* (oplossen van lokale problemen door inzet van burgermetingen)

- vereist een onderzoeksverzoek en bijstelling over de jaren
 - gebruik maken van tegenwoordig beschikbare technieken (PM2,5, NO2)
 - geeft specifieke informatie voor lokale knelpunten
 - vereist: meetplan gecoördineerd met/door lokale overheid
 - vereist: kalibratie van metingen, voldoende statistiek, nulmetingen
 - vereist wederzijds vertrouwen
 - vereist dialoog over de onderzoeksverzoek
 - zorgpunt: continuïteit van de groep burgerwetenschappers; continuïteit personele bezetting overheid
 - organisatie en doelstellingen per gemeente cq omgevingsdienst verschillend
 - centrale sturing vereist ten aanzien van het aangeven van de doelstelling: samenwerking tussen overheid en samenleving
 - Mengsel van top-down en bottom-up

- *Nieuwe techniek (experimenteren)*

- vergelijk met de ontwikkeling van meettechnieken van 8 jaar geleden (PM10, PM2,5, NO2)
 - Uitstellen in nieuwe gebieden en data technologie (bijv data-infrastructuur): roet, PM1, PM0.5, LTE, Matter
 - pas over een paar jaar toepasbaar?
 - Rol van RIVM?
 - Elke strategische keuze heeft invloed op soort burgerwetenschappers en motivatie en organisatie structuur
 - **PR** verantwoord en verkoop je keuze